

Många fördelar med att bo i kollektivhus

Från vänster Gabriella Rudstam, 52, Maria Isefält, 38, Oliver, 1, Roland Nordin, 53 och Yngve Säfström, 76.

När Birgitta Fransson, 69, och hennes man Gunnar flyttade in i kollektivhuset Trekanten i Gröndal, Stockholm, var det framför allt lägenheten och läget vid sjön Trekanten som lockade. Mångfalden, husfesterna och de gemensamma måltiderna, alla barn och ungdomar i huset, är bonusvärden som de fick på köpet.

Birgitta Fransson

– Jag är van med gemenskap i bostadsområdet. Redan under min uppväxt i en vanlig bostadslänga, hade vi gemensamma fester, lånade av varandra och hjälpte

varandra, säger Birgitta Fransson. Hon tycker att kollektivhusboendet är en bra idé. Men det får inte bli för strikta regler. Den kollektiva idén måste bygga på lust inte på arbetsplikt, anser hon.

Gillar ungdomar

– Jag tycker om mångfald, jag gillar ungar och vill träffa ungdomar och barn. Jag skulle aldrig kunna tänka

mig ett kategoriboende, 45+ eller 55+. När jag möter någon av tonårslufsarna i huset har jag sett dem sedan de var små och kan förundras över att de blivit så stora, säger Birgitta Fransson och skrattar.

Vi sitter vid hennes köksbord med utsikt över sjön och pratar om hur det är att bo i ett kollektivhus. I dag lever hon ensam.

Flyttade till kollektivhus

Sommaren 2009 dog hennes älskade man Gunnar, 80, efter en tids sjukdom. Flytten till kollektivhuset 2004 var ett gemensamt beslut, men de senaste åren har paret pendlat fram och tillbaka till Helsingborg.

Det var Gunnar som ville behålla anknytningen till sitt hemlandskap Skåne, och det stod också allmer klart att det egentligen var där han ville leva när han började närma sig 80-årsåldern.

Nu har hon flyttat tillbaka permanent till Stockholm. Hon har längtat efter läget och gemenskapen i kollektivhuset och den lilla balkongen.

– Jag har aldrig suttit på balkongen så det blir något nytt i sommar. Ser du vad vackert det är här, säger hon och gör en svepande rörelse mot de kala träden och en glittrande vattenspegel.

Somrarna tillbringade Birgitta Fransson och hennes man i Helsingborg och det är först nu som hon börjat pynta balkongen. Hon har köpt lite blommor och fyndat ett par rottingstolar som hon satt ut fastän vi bara är inne i slutet av mars.

Till sommar ska hon sitta här och titta ut över sjön...

Deltar i matlag

Birgitta Fransson ingår i ett av kollektivhusets matlag och har kunnat hoppa in när det passat och hon har varit hemma. Under en period var hon ledamot i kollektivhusföreningens styrelse. Nu kanske hon kommer att engagera sig igen.

Tove Sörblom, 19, är en av kollektivhusets 30-tal ungdomar i åldern 13-20 som fortfarande bor hemma. Hon var pådrivande när hon och hennes mamma flyttade in för tre år se-

dan, våren 2007. Hon ville ingå i den gemenskap som hon upplevde fanns efter att ha deltagit i en krokikurs i huset och nu deltar hon i ett matlag tillsammans med sin mamma.

– Jag satte upp lappar om lägenhetsbyte och så kom vi hit. Här är det självklart att ha kontakt och hjälpa varandra. De yngre barnen verkar ha jättekul när de kan träffas och leka i gymnasalen, säger Tove Sörblom.

Hjälper varandra

Elias Larsson-Sivard, 20, är född och uppväxt i huset och har flera av sina bästa kompisar som grannar.

– Det är klockrent att ha vänner dörr i dörr. Det är bara att klinga på när man vill göra något eller sticka ut.

Camilla Särnholm och Ulrika Dahlgren bor på samma våningsplan. Som ensamstående mammor har de stor glädje och hjälp av varandra i stort och smått i vardagslunken.

– Det är tryggt och trivsamt och vi har mycket gemensamt med barnen som kan leka i korridoren med dörarna öppna. Jag trivs jättebra, säger Ulrika Dahlgren.

– Jag har bott i huset i tolv år och deltagit i en mängd aktiviteter. Just nu hoppar jag in i ett matlag när jag kan och det passar med barnen, säger Camilla Särnholm.

Birgitta Fransson, född 1940

Familj: Två söner, två bonussöner, sonhustrur, barnbarn och bonusbarnbarn.

Yrke: Tidigare Produktchef för företagspaket, Posten. I dag pensionär.

Camilla Särnholm, född 1972

Familj: Viggo, Manne och Lisa

Yrke: Barnmorska och bola

Ulrika Dahlgren, född 1972

Familj: Oliver och Lovis

Yrke: Arbetskonsulent

Tove Sörblom, född 1990

Familj: Mamma.

Yrke: Har jobbat som personlig assistent, ska läsa in gymnasiebetygen på folkhögskola.

Elias Larsson-Sivard, född 1989

Familj: Pappa, mamma, bror och syster.

Yrke: Har gått cirkusgymnasiet, söker jobb

Camilla Särnholm tv och Ulrika Dahlgren med barnen, framifrån och medsols Viggo, Oliver, Manne, Lisa och Lovis.

Tove Sörblom ingår i ett av matlagen och sopar matsalen efter måltiden.

Elias Larsson-Sivard äter gärna i matsalen tillsammans med kompisarna.

Bo i kollektivhus

De flesta av de drygt 40 kollektivhus som finns i Sverige växte fram under 1980-talet. De återfinns i första hand i de större städerna.

Ofta är det ett gemensamt kök och matsal som är kärnan i kollektivhusets verksamhet. Det är de vuxna som ingår i ett matlag och som turas om att laga maten. Ett arbetspass varannan vecka är vanligt. Många kollektivhus har ytterligare gemensamma lokaler som gymnastiksal, gym, hobbyrum, övernattningsmöjligheter, bastu. Även skötsel av trädgård och odlingslotter kan ingå.

Varje hus har sina egna regler hur de gemensamma aktiviteterna ska fungera. I vissa hus ska alla vuxna ingå i ett matlag, i andra hus är arbetet mer baserat på frivillighet. Var och en har en egen lägenhet med eget kök och man är inte mer beroende av andra än i ett vanligt flerbostadshus.

Läs mer på www.kollektivhus.nu